

SV krever et styrka vern mot tortur

I desember 2024 signerte Norge et brev sammen med 26 andre europeiske land til Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD). Brevet ber domstolen begrense tolkningen av artikkel 3 i menneskerettskonvensjonen forbudet mot tortur og umenneskelig behandling.

Hva brevet krever:

- Begrense "umenneskelig behandling" til kun "de mest alvorlige tilfellene"
- Tillate "proporsjonale beslutninger" om utvisning av kriminelle utlendinger
- En formell erklæring skal vedtas i mai 2026

Viktig kontekst:

- Tyskland, Frankrike og Spania signerte IKKE brevet
- 19 av 46 Europarådsland holdt seg utenfor
- Norge valgte aktivt den restriktive leiren

Hvorfor dette er et problem for SV

1. Prinsippet er absolutt

Artikkel 3 inneholder ingen unntak ikke engang for nasjonal sikkerhet. Dette er bevisst. Skrevet fem år etter Auschwitz, sa Europa: "Aldri mer. Noen grenser skal ikke krysses."

Det øyeblikket vi begynner å veie tortur mot andre hensyn, har vi allerede tapt prinsippet.

2. Det undergraver SVs troverdighet

SV har vært en tydelig stemme for palestinske rettigheter og kritisert Israels brudd på folkeretten. Dette er viktig arbeid.

Men: Hvordan kan SV kritisere Israel for menneskerettighetsbrudd mens Norge med en regjering SV er del av aktivt svekker Europas menneskerettighetsvern?

Israels forsvarere vil peke på dette hykleriet. Dette er argumentet SV vil møte.

3. Det får konsekvenser framover

Klimaflyktninger kommer. Hvis vi svekker artikkel 3 nå, er beskyttelsen borte når vi trenger den mest.

Svekket vern rammer ikke rike migranter med advokater, men maktesløse akkurat de SV skal forsvare.

SVs krav:

SV krever at:

1. Tar offentlig avstand fra 27-landsbrevet
 - o Enten vi tar avstand, eller vi blir medansvarlige
2. Krever full Stortinget-debatt
 - o Regjeringen signerte uten Stortinget-behandling
 - o Alle partier må ta stilling: for eller mot å svekke torturvernet?
3. Fremmer forslag om å styrke Grunnloven §93
 - o Norge kan opprettholde høyere standard enn EMD
 - o Eksplisitt forbud mot retur til tortur absolutt, uten unntak
4. Koordinerer med europeiske søsterpartier
 - o Tyskland, Frankrike, Spania signerte ikke
 - o Kontakt Die Linke, La France Insoumise, Podemos
 - o Bygg europeisk motkoalisjon

Hvorfor dette kan vinne

- 19 av 46 land signerte ikke - et mindretall kan stoppes
- Europarådet er splittet - et koordinert motpress kan endre utfallet
- Mai 2026-fristen - tid til å organisere motstand
- Regjeringen er defensiv - allerede tegn på ubehag med brevet

Vedtak

SV vedtar:

"SV tar avstand fra det 27-landsbrevet Norge signerte i desember 2024. Vi krever at SV nasjonalt arbeider aktivt mot svekkelse av artikkel 3 i menneskerettskonvensjonen, at det holdes full Stortinget-debatt om Norges posisjon, og at SV fremmer forslag om å styrke Grunnlovens torturvern.

Noen prinsipper skal være absolutte. Vernet mot tortur er et av dem. Norge må følge Tyskland, Frankrike og Spanias eksempel ikke bidra til å svekke menneskerettighetene."